

86.Hocaefendiyi Tanıyanlardan Hatıralar ve Hizmetlerin Başlaması

Annesinin (Refia Hanım) Dilinden Hocaefendi

Hocaefendi, beş yaşında Kur'an'ı hatmetti ve bütün namaz surelerini ezberledi. Daha sonra da vakti gelince okula gitti. Yedi-sekiz yaşlarındayken, bir ara geceleri birden ayağa kalkıp "Lebbeyk Ya Rasulallah!" demeye başladı. Ben, onun bu halinden çok endişe ediyor ve sabahlara kadar uyuyamıyordum. Kendisine bir şey görüp görmediğini soruyordum; her defasında görmediği cevabını alıyordum. Bu durum kendisinde günlerce devam etti. Babasına durumu söyledim. Bir gün sabaha kadar başında o bekledi ve o gece ayağa kalkmadı. Ertesi gün ben bekledim, yine: "Lebbeyk Ya Resulallah!" diyerek ayağa kalktı. Bir ara uykusu arasında konuşmaya başladı. Konuşuyor, konuşuyor, durmadan konuşuyordu ancak ne babası ne de ben ne konuştuğunu, daha doğrusu hangi dilde konuştuğunu bir türlü anlamıyorduk. Bu arada yine "Lebbeyk Ya Resulallah!" diyerek kalkması da devam ediyordu. Hatta bazen gecede iki defa kalkıyordu. Bir gün bir şey görüp görmediğini yine sordum. Bana "Sen gördün mü?" diye karşılık verdi. Ben de onu konuşturmak için bir rüyamı anlattım: Gökyüzünde baştan sona Kur'an-ı Kerim yazılı gördüm. En başta da La İlahe illallah Muhammed'ür Resulullah yazılıydı. Ve sordum: Sen de böyle bir rüya gördün mü? Yok, ana ben bunu görmedim, dedi. Ve sözü kapattı.

Yaşı 12 olduğu günlerden birinde, bekledim bekledim, eve gelmedi. Geldiğinde kızdım. Oğlum neredeydin, bak seni merak ettim, dedim. Bana: "Ana dedi, mescideydim. 70 rekât namaz kıldım. Oğlum ne namazı kıldın? diye tekrar sordum. "Kaza namazı kıldım" cevabını verdi. Mübarek gecelerde camiden çıkmasını bilmez çok geç vakitlere kadar camide kalırdı. Ona, "Baban imam olduğu halde çoktan gelip yattı, sen niye geç kaldın?" diye çıkıştım. Namaz kıldığını söylerdi. Bir gün, geç kaldığı için ona hakkımı helal etmeyeceğimi söyledim, beni üzüyorsun,

dedim. Hemen elime ayağıma kapandı, "Aman ana, kurbanın olayım, bana hakkını helal et" diye ağladı. Ben de "Peki helal ettim, ama bir daha beni üzme" dedim. Olur ana üzmem, dedi.

Ve yine bir gün rüya görüp görmediğini sordum. Bana "Sen gördün mü? dedi. Ben de o gün gördüğüm bir rüyayı naklettim: Rüyamda çok şiddetli susadım. Kendi kendime "Bir su olsa da içsem" diyordum. O sırada bir ses bana: "İşte rızık deryası, gel buradan iç" diyordu. Elimde, kahve fincanı kadar çinko bir kap vardı. Onu o deryaya daldırdım. Suyun rengi yeşile çalıyor. Deryanın etrafı da duvarla çevriliydi. Kapa daldırırken duvar göğsüme değmişti. Tam suyu ağzıma götüreceğim sırada yine bir ses duydum. Bana: "Onun hepsini içme. Birazını deryaya dök. Kanaat, Allah'ın büyük hazinesidir" dedi. Ben rüyayı anlattıktan sonra, "Bak, dedim, ben bunu gördüm, sen de gördün mü?" Cevap verdi: "İnşallah, ana, ben de görüp sana söyleyeceğim."

Cuma namazından döndüklerinde Sıbğatullah'a (kardeşi) da O'na da sorardım: "Babanız bugün neler anlattı. Bana da anlatın da ben de öğreneyim" Sıbğatullah: "Ana camiden çıkınca hepsini unuttum" derdi. O ise, bir bir babasının anlattıklarını bana naklederdi. Sonra da: "Ana, bak, kurbanın olayım, bunları babama anlatma. Anlatırsan bir daha sana bir şey anlatmam" derdi. Ben de babasına bir şey demedim. Bir Ramazan günü, Kazım Efendi adında çok mübarek ve alim bir zat, Hocaefendi'ye, babasının sarığını ve cübbesini giydirir. Kucaklayarak kürsüye çıkarır. O gün babasının kürsüsünde o vaaz eder. Ve o gün henüz 14 yaşındadır.

12 veya 13 yaşlarındaydı. Bir gün yatsı namazını kılmadan yatmıştı. "Namazını kıl, sonra yat" dedim. Bana: "Ana, yorgunum, gece kalkıp kılarım" dedi. Ben: "Bak ben de çok yorgunum, seni kaldıramam, kıl öyle yat" dedim.

Oralı olmadığını görünce de "Eğer namaz kılmadan yatarsan sabah senin cenazeni göreyim" dedim. Ben öyle deyince kalkıp namazını kıldı

ve öyle yattı. Babam da kayınpederim Şamil Ağa da namaza çok düşkün insanlardı. Ben onları hiç uyurken görmedim. Gecenin hangi vaktinde uyansam, onları hep namaz kılarken görürdüm. Kayıinvalidem Munise Hanım da aynı şekildeydi. Günde bir öğün yemek yer, günlerinin çoğunu ise oruçlu geçirirdi. 12 sene aralıksız oruç tuttu. Yanında birisi Kur'an okursa onun kucağı su dolardı, öyle ağlardı. Öleceği zaman da dört halifenin ismini saydı, La İlahe illallah, Muhammed'ür Resulullah dedi ve ruhunu öyle teslim etti. Hocaefendi'de bunların tesiri çok fazladır.

Hocaefendi'nin medreseden arkadaşı Molla Kaya'nın bir hatırası:

Fethullah Efendi medreseden benim talebe arkadaşımıdır. Osman Bektaş Hoca bize ders veriyordu. Rahle üzerinde çalışırdık. Hoca kiptan ders yapıyor biz de halka şeklinde olmuş dinliyoruz. Fethullah Efendi ise Hoca'nın arkasında kalmıştı. Orada dersten ayrı başka bir kitap karıştırıyor. Hoca bunu görünce 'Hey Fethullah Efendi ben burada gırtlığımı patlatıyorum, sen orada oturmuş başka şeylerle uğraşıyorsun.' diye çıkıştı.

Fethullah Efendi'de, 'Hayır Hocam, benim kulağım sizde, ben sizi dinliyorum.' dedi. Hoca, 'Nasıl olur kulağın bizde? Madem kulağın bizdeydi anlat bakalım verdiğimiz dersi.' dedi. 'Neresinden anlatayım hocam?' dedi. Osman Hoca da 'Başından geldiğimiz yere kadar anlat.' dedi. Bunun üzerine Fethullah Efendi dersi başından sonuna kadar bir güzel anlattı. Bu arada Osman Hoca hayret eder bir vaziyette başını salladı. 'Bu çocukta başka bir zekâ var.' dedi.

Hüseyin Top Hocaefendi'nin Hatırası

Edirne Müftülüğüne o zamanlar İstanbul'dan hafız talebeler gelirdi. Onları imtihan eder, Arapça ve dinî bilgilerini ölçerdik. Başarılı olanların ellerine müftülüktan bir yazı verilir ve köylere gönderilirdi. Müftü vekili İbrahim Akın Bey vardı. Hocaefendi onun elini öptü ve köşeye oturdu. Ben İbrahim Bey'e 'hocam

bu kardeşimiz hafızdır ve Arapça okumuştur, Ramazan ayında görev almak istiyor' dedim. 'Maşallah! bu yaşta hem hafız hem de Arapça okumuş' dedi. Önünde bulunan fıkıh kitabından bir yer açtı. 'Gel bakalım evladım, madem Arapça okumuşsun, şuradan şuraya kadar bir oku, anlat bakalım' dedi. Hocaefendi geldi, müftünün sağ tarafına geçti, ben de sol tarafına geçtim. Ne dereceye kadar Arapça okuduğunu bilmediğimden korkmaya başladım. İbareler harekesiz normal Arapça. Kur'an gibi üstünde veya altında hareke yok. Arapça bilmeyen okuyamaz, kem küm eder bocalar. İçimden de 'eyvah şimdi bir de okuyamazsa' dedim.

Hocaefendi o ibareye şöyle bir baktı ve 'Bismillahirrahmanirrahim' diyerek başladı okumaya. Tam denilen yere kadar tastamam okudu. Hiçbir yerde tık diye durmadı. Ben öyle bir ferahladım ki tarif edemem. Bu sefer Hocaefendi başladı okuduğu Arapça metnin tercümesini yapmaya. Birkaç kelime henüz okumamıştı ki müftü; 'tamam evladım tamam' dedi ve kitabı kapattı. Sonra 'Evladım sen bir dışarı çık da biz Hüseyin Efendi ile senin için iyi bir yer düşünelim' dedi.

Hocaefendi dışarı çıktı. İbrahim Bey, 'Maşallah ne güzel ibare okudu öyle... Döndü bir de tercüme etmeye başladı, ben onun Arapça okumasından korktum, hemen kitabı kapatıverdim' dedi. Ben de neden öyle yaptınız hocam?' deyince 'yahu sorma, okuduğu yerden bize bir şey sorar diye çekindim, cevap veremeyebilirim, mahcup oluruz diye onun için susturdum.' dedi. Daha o yaşta maşallah sular seller gibi Arapça okuyup tercüme ediyordu.

Yaşar Tunagür Hoca ve Edirne'de Hocaefendi ile İlk Karşılaşması

Bu arada müftülüğe ilk gittiğimde hoşgeldine geliyor hocalar. Orada baktım bir genç, çok nurani bir hali var, sordum, 'Üç şerefeli Cami ikinci imamı Fethullah Gülen' dediler. Bir gün gideyim dinleyeyim dedim. Ve bir vakit namazında camiye gittim. Baktım özel bir cemaati var hocanın, Namaz kıldırıyor, kıldırıktan sonra bir aşr-i şerif okuyor ve okuduğunu da tercüme ediyor. Bu gençte çok cevher var dedim. Başka

bir gözle bakmaya başladık hocaya. Sonra birkaç üniversiteli gençle tanıştık, siz ne okuyorsunuz diye sordum onlara. Arapça metinler söylediler. Siz nasıl okuyorsunuz falan derken ‘Biz Üç şerefeli Cami’deki hocayla ders yapıyoruz’ dediler. Kendi kendime, bu gençte daha başka iş var dedim.” Tunagür Hoca’nın Müftü olduğu Edirne’de Fethullah Gülen, henüz genç bir hocadır. Camide yaptıkları, talebelerine verdiği dersler Müftü Yaşar Tunagür’ün de dikkatinden kaçmaz.

Edirne’den İzmir’e Kestane Pazarına Yönetici Olması ve Hizmetlerin Başlaması

Yaşar Tunagür artık Kestane Pazarı’ndadır. Fethullah Gülen Hoca da bu arada terhis olmuş, vaizliğe devam etmektedir: “Ben de aniden bir telgraf aldım. Sene 1965. Adalet Partisi iktidar oldu, acele bir Diyanet Reisi arıyorlar. Gittim. Dosyama baktılar ki benim Diyanet İşleri Başkanı olacak ehliyetim yok. İlahiyat fakültesi mezunu değilim. Ben 41’de mezun oldum, ilahiyat fakültesi 1950’de açıldı.” Bunun üzerine Tunagür Hoca’yı tam yetkiyle Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı yapmaya karar verirler. Ancak bir sorun vardır. Bu sefer de İzmir’liler onu Ankara’ya göndermek istememektedir: “Bir şartla bırakırız Hocam. Senin gibi birisini bulacaksan git dediler.

Ben de söz verdim, memnun kalacağınız birisini getireceğim dedim.” Derken Tunagür Hoca, Ankara’da göreve başlar. Kestane Pazarı’ndakilere verdiği söz doğrultusunda hemen Fethullah Gülen Hocaefendi’yi arar. İlk iş olarak İzmir Merkez Vaizliğine ve Kestane Pazarı Derneği’ne Müdürlüğüne onu tayin eder. “İzmir’e gittiğimizde Fethullah Gülen Hoca’yı Kestane Pazarı’nda eşraftan Hacı Kemal Bey’le tanıştırdım. Ara sıra bir teftişe gidiyorum ne var ne yok diye? Baktım ki İzmir’liler çok memnun. ‘Hocam öyle birisini gönderdin ki sana duacıyız’ diyorlar.

Hocaefendi hep camide yatıyor; Edirne’de iken de Hocaefendi’nin evi nerede dediğimizde, ‘camide yatar’ dediler. Hangi camide? ‘İş gördüğü camide, iki metre karelik pencereler var ya, orayı

oda yapmış Edirne’de orada yatıyor. Kestane Pazarı’nda da öyle bir tahta kulübe var orada yatıp kalkıyor. Talebe çok, 400 küsur talebe var o yüzden öyle. Bütün gün ders okutuyor. Sabaha kadar yatakhane yatakhane dolaşp kimin üstü açılmış, kim ne yapıyor, teftiş ediyor.

Aradan iki sene geçti, hoca vaazlara devam ediyor. Vaazlar banta alınıyor. Tuzcu Cahit var, bantları çoğaltıyor. Hocanın İzmir’de büyük himmeti ve hizmetleri oldu. Onu artık kendisinden dinleyeceksiniz. Fakat vaazlar bilinen bazılarını rahatsız etti. Bunun üzerine dernektekiler de ‘Sana sormadan bir şey yapamayız’ diyorlar ama Hoca’nın Kestane Pazarı’ndan gitmesini de istiyorlar. Ben de Derneğin Başkanı Ali Rıza Bey’e ‘herşeyi bir tarafa bırakın, hocaya dokunamazsınız. Eğer hocanın işine son vererseniz cami başınıza yıkılır’ dedim. Bu hadiseden 4-5 ay sonra Hocaefendi kendi isteği ile istifa etti. Ve vaazlara Bornova’da devam etti. O bantların çoğaltılması daha çok Bornova’daki vaazlardan sonra oldu. Daha sonra Hocaefendi Kestane Pazarı’ndan ayrılınca Yamanlar’ın kurulmasına önyak oldu.” Fethullah Gülen Hocaefendi Kestane Pazarı’ndan kendi isteğiyle ayrıldıktan üç ay sonra Yaşar Tunagür Hoca yine Kestane Pazarı’na gider. Camiye girmek ister, ancak cami kapatılmıştır: “Caminin kubbesi dört yerinden çatladı. Niye bilmiyoruz.”